

ת"פ 50670/02/11 - מדינת ישראל נגד י כ

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 50670-02-11 מדינת ישראל נ' כ

בפני כב' השופטת חנה מרים לומפ
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י תביעות מחוז ש"י
נגד
הנאשם
י כ

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד מוטי בניטה

הנאשם וב"כ עו"ד גדעון נחום - מטעם הסנגוריה הציבורית

גזר דין

רקע

1. הנאשם יליד 1955, הורשע ביום 25.3.12 (טרם כניסתו לתוקף של תיקון 113 לחוק העונשין) במספר עבירות אלימות במשפחה, בכך שביום 15.8.09 בשעות הבוקר לנגד עיני ילדיו איים הנאשם ותקף את אשתו. הנאשם אמר לאשתו כי "יטפל בה" והיכה את המתלוננת במכת אגרוף בידה. המתלוננת דחפה את הנאשם ממנה ובתגובה היכה באגרופו בפניה וגרם לה נפיחות ביד ודימום מתחת לעין שהצריך הדבקה.
2. במאי 2009 היכה הנאשם את בתו בת ה-19 בכך שבעט ברגלה וגרם לה נפיחות.
3. ביום 11.2.11 בשעות הבוקר, עת יצאה המתלוננת מביתם ולא ענתה לשאלתו של הנאשם לאן מועדות פניה, צבט אותה הנאשם בבטנה ובחזה ובמקומות מוצנעים בגופה. בהמשך הצמיד את המתלוננת לשיש המטבח, סובב את ידה לאחור וניסה שוב לגעת בחזה, בבטנה, וברגליה, כאשר המתלוננת צועקת שלא יגע בה. בנם של הזוג הפריד ביניהם.
4. הנאשם צירף תיק נוסף בו הורשע בכך שביום 8.7.09 ובחודשים שקדמו לו גידל 5 שתילי קנאביס בביתו במשקל

30.90 גרם, וכן החזיק בסם מסוג חשיש במשקל 2.694 גרם.

תסקיר שירות מבחן

5. מתסקיר שירות המבחן מיום 30.10.12 עולה כי הנאשם גרוש בן 58, אב ל-8 ילדים, שאינו עובד מזה 7 שנים. הנאשם סובל מבעיות נפשיות וגופניות ומקבל קצבת נכות מביטוח לאומי. עוד עולה מהתסקיר כי הנאשם עבר ילדות קשה ובגיל 15 עזב את בית הוריו על רקע גילויי אלימות קשים ותכופים מצד אביו, ובמקביל עזב את המסגרת הלימודים ואת אורח החיים הדתי. עד לגיוסו נהג להתגורר בבתי חבריו וגיוסו נדחה בשל דלקת פרקים כרונית ממנה החל לסבול בתקופה זו. כשנה וחצי לאחר גיוסו לצה"ל שוחרר הנאשם על רקע אי-התאמה. לדברי הנאשם, בשל מחלתו התקשה לציית לפקודות ולעמוד בדרישות המסגרת הצבאית.
6. קודם לגיוסו הכיר הנאשם את המתלוננת והם נשאו. המתלוננת היתה אשתו בעת התרחשות האירועים בהם הורשע הנאשם, אולם כיום בני הזוג גרושים. הנאשם טופל במסגרת תיקויו הקודמים בשירות המבחן, ושירות המבחן ציין כי הנאשם התקשה לקבל אחריות לעבירות כלפי בני משפחתו, בלטו תפיסה מגדרית נוקשה וקושי לגלות אמפתיה כלפי גרושתו ובתו, הנאשם ייחס את מעשיו להתנהגותו, אותה חווה כמזלזלת ומבזה. אשר לבעיית הסמים, הנאשם טען כי הוא משתמש בחשיש בשל הצורך להקל על הכאבים מהם סובל. הנאשם הביע רצון להשתלב בהליך גמילה טיפולי, והתנה זאת בקבלת זריקות לשיכור כאביו.
7. מהתסקיר המשלים שהוגש ביום 3.2.13 שוחחה קצינת המבחן עם המתלוננת, אשר סיפרה לה כי הנאשם נהג לעשות שימוש יומיומי בסמים וכי גילויי האלימות כלפיה התמעטו בזמן שהיה נתון תחת השפעת הסמים. אולם, בשל תפיסתו הדתית, הוא נמנע משימוש בסמים בימי השבת, ואז היה נתון להתקפי זעם ולהתפרצויות אלימות כלפיה וכלפי הילדים. המתלוננת מסרה כי הם מתגוררים בנפרד, ולצד תחושות הכעס שהיא ביטאה כלפיו, המתלוננת גילתה כלפיו תחושות חמלה ורוך, ומסרה שכיום איננה חוששת כי הנאשם עלול לפגוע בה. אך לצד זאת, תיארה את התנהגותו כאימפולסיבית ובלתי צפויה. אשר לבתו של הנאשם שאף היא התלוננה בתיק, למרות שהוזמנה לפגישה בשירות המבחן היא לא התייצבה לפגישה ולא נוצר עמה קשר טלפוני.
8. קצינת המבחן ציינה כי הנאשם אובחן כסובל מאישיות אנטי סוציאלית, מדיכאון חוזר ומהתמכרות לחשיש וכי ניתק את הקשר עם התחנה לבריאות הנפש. הנאשם מסר כי הקשר נותק על רקע תחושתו כי התרופות הפסיכיאטריות שנרשמו עבורו אינן מסייעות לו לשפר את מצבו ולצד זאת, גורמות לו לתופעות לוואי קשות. עוד צוין בתסקיר המשלים, כי הנאשם קיבל רישיון לשימוש והחזקה של מריחואנה רפואית.
9. שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו והמליץ על הטלת עונש מאסר מותנה, וזאת מאחר שהנאשם עבר את העבירות תחת השפעת סמים וכיום הוא משתמש כיום בסם באופן חוקי ומאחר שקיים נתק בינו לבין המתלוננות.
10. מתסקיר שירות המבחן מיום 7.4.2013, שירות המבחן שב ובדק את האפשרות שהנאשם יבצע עונש של"צ או

מבחן. שירות המבחן לא המליץ על הטלת עונש של של"צ עקב השימוש בסמים ומצבו הבריאותי והנפשי של הנאשם, אשר מתקשה להסתגל למסגרות עבודה ולימודים ולהתמיד בהן. יחד עם זאת, שירות המבחן המליץ על הטלת צו מבחן הנושא אופי פיקוחי העשוי להוות עונש בעל השפעה ממתנת התנהגות ואף להוות גורם מדרבן לשמירה על קשר עם עו"ס המטפלת בנאשם.

כמו כן, הדגיש שירות המבחן כי קיים נתק בין הנאשם לגרושתו וקצינת המבחן העריכה כי לשליחתו של הנאשם למאסר ולו בעבודות שירות עלולה להיות השפעה מדרדרת על האיזון שהושג הן מבחינת תפקודו של הנאשם והן מבחינת היחסים עם גרושתו.

11. נוכח חומרת העבירות המיוחסות לנאשם וריביון, ומאחר שהעונש המתאים לעבירות מסוג זה, צריך להיות עונש של מאסר ולו בעבודות שירות, ביקשתי כי הממונה על עבודות השירות יכין חוו"ד בעניינו של הנאשם. הדיון נדחה למשך כשנה וזאת כדי שמצבו הרפואי של הנאשם יאובחן נוכח החשד שהוא חולה במחלה קשה, וכי הממונה על עבודות השירות ימצא עבודה שמתאימה למגבלותיו הרפואיות של הנאשם.

12. מחוות הדעת מיום 6.10.2013, מיום 15.12.13 ומיום 8.9.14 עולה כי הנאשם אינו מתאים לבצע עבודות שירות עקב בעיותיו הרפואיות, הנפשיות ובשל כך שמשמש בסמים באופן לגאלי. כמו כן, ציין הממונה כי מלבד כל בעיותיו הרפואיות הקודמות של הנאשם נראה כי קיימת לימפומה בכתף ימין שלו ואף נמצאו גרורות בגופו, אולם בסופו של יום נמצא כי הנאשם אינו לוקה במחלה קשה, אך בשל בעיותיו הרפואיות והנפשיות הוא אינו יכול לעבוד במשך יותר משעתיים ביום ועל כן אינו מתאים לבצע עונש זה.

13. מאחר שהנאשם לא נמצא מתאים לעבודות שירות הוא הופנה בשנית לשירות המבחן ובתסקיר מיום 8.9.14 מסרה קצינת המבחן כי הנאשם שיתף פעולה עם שירות המבחן לאורך כל ההליך המשפטי וכי הסיבה שהוא אינו מתאים לבצע של"צ הוא שימוש בסמים, גם אם הדבר נעשה בהיתר.

14. מאחר שהנאשם נמצא מתאים על ידי רופא תעסוקתי לעבוד במשך שעתיים ביום הוא הופנה לשירות המבחן וביום 7.12.14 לאחר שהנאשם התחייב שלא להשתמש בסמים בעת ביצוע השל"צ, הוכנה עבורו תוכנית של"צ בהיקף מצומצם, אך בייחס לצו המבחן, בניגוד לתסקירים שהוגשו ביום 7.4.13 וביום 8.9.14 מסרה קצינת המבחן כי הנאשם ניתק את הקשר עם הלשכה לשירותים חברתיים, ולכן לא באה בהמלצה להטלת צו מבחן. כמו כן ציינה קצינת המבחן כי הנאשם מתקשה לקבל אחריות למעשיו ויש לו יכולת מצומצמת להתבוננות פנימית.

טענות הצדדים

15. ב"כ המאשימה ביקש להטיל על הנאשם עונש מאסר של 18 חודשי מאסר בהדגישו את עברו הפלילי של הנאשם בעבירות אלימות וסמים והעובדה שריצה עונשי מאסר בפועל, בהתחשב בחומרת העבירות וריביון ובכך שאין המלצה טיפולית בעניינו של הנאשם. ב"כ המאשימה סבר כי לא ניתן לסמוך על הנאשם שלא ישתמש בסמים בעת ביצוע השל"צ, התסקירים בעניינו שליליים, הוא אינו נוטל אחריות למעשיו, מצבו הבריאותי אינו כה קשה, והוא אינו סובל

ממחלה קשה.

16. ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן והדגיש כי מעשי האלימות, מלבד באישום הראשון, לא הצריכו טיפול רפואי. המעשים נבעו ממצוקתו הנפשית של הנאשם אשר לא היה יכול להשתמש בסמים בשבת ומכאן אירעו ההתפרצויות האלימות.

עוד ציין ב"כ הנאשם את הנתק בין הנאשם למתלוננות והוסיף כי מאחר שהנאשם משתמש היום בסמים באופן לגאלי ואף מקבל תרופה מרגיעה בשבת, אין חשש שישוב לבצע את העבירות המיוחסות לו.

ב"כ הנאשם ביקש להתחשב במצבו הנפשי והגופני הקשה של הנאשם שאינו מאפשר לו לבצע עונש של מאסר בעבודות שירות ושליחתו למאסר תרסק את התהליך החיובי בו הוא נמצא ואת הטיפול שהוא מקבל אשר הוכח כאפקטיבי. הנאשם מוכר כנכה בשיעור של 65% על ידי הביטוח הלאומי הוא סובל מבעיות נפשיות, מדלקת פרקים ומפסוריאזיס והציג אישור רפואי על כך (נ/1). הנאשם בן שישים, אינו מתגורר עם בני משפחתו וכיום היחסים תקינים.

ב"כ הנאשם טען שהנאשם יוכל להימנע משימוש בסמים במשך מספר שעות מצומצם לצורך ביצוע השל"צ, וכי ניתן לסמוך עליו שיעשה כן.

17. הנאשם מסר כי הוא לבד בעולם, סובל מבעיות רפואיות רבות. הוא חולה "הוא חי אבל לא קיים" ומתקשה לתפקד. סובל מכאבים ובקושי יכול לארגן לעצמו אוכל. הנאשם מסר כי הוא לוקח אחריות מלאה למעשיו ומתחרט עליהם בפני כולי עלמא ובפני בני משפחתו. הנאשם מסר כי שילם מחיר כבד על מעשיו מעבר להליך הפלילי שכן הוא חי היום ללא בני משפחתו.

דין והכרעה

18. מעשיו של הנאשם כלפי בני משפחתו הם בזויים, ראויים לכל גינוי והעונש המתאים להם הוא מאסר ממש בוודאי כאשר מדובר בנאשם שיש לו הרשעות קודמות אשר ריצה בעברו עונש של מאסר. ברם החלטתי שלא להטיל עונש זה על הנאשם מטעמי שיקום וזאת לאחר שעקבתי אחר הנאשם במשך קרוב לשלוש שנים, כדי לוודא שהנאשם ממשיך בדרך השיקום ולא חוזר לבצע עבירות נוספות.

19. מעשיו של הנאשם נבעו בשל השימוש בסמים על רקע מחלת פרקים ועור חמורה שגרמה לנאשם כאבים קשים, כיום הנאשם מקבל סמים ברישיון, סוג התרופה אותה נוטל הנאשם מאפשרת לו להשתמש בסמים גם בשבת, דבר המקטין את הסיכון להישנות העבירות. הנאשם היום חי בנתק מבני משפחתו עובדה נוספת המקטינה את הסיכון להישנות העבירות. כמו כן לנאשם אין כל צורך לגדל סמים מאחר שיש לו רישיון לקנות סמים ולכן הסיכון כי ישוב לבצע עבירה של גידול הוא אפסי.

20. נראה כי ההליך הפלילי הציב לנאשם גבולות ברורים, עברו הפלילי של הנאשם הוא ישן, הרשעתו האחרונה היא בעבירה שבוצעה בשנת 2003, מעשיו בארבע השנים האחרונות מאז ביצוע העבירה האחרונה מוכיחים זאת, כאשר לא נפתחו לו תיקים נוספים. הנאשם היה נחוש לבצע כל עונש שיוטל עליו, חזר לשירות המבחן ולממונה כדי שיוכל לבצע ענישה מוחשית ובסופו של יום נמצא מתאים לבצע 100 שעות של"צ וגם זאת בקושי רב.

21. כך שמלבד עיקרון הגמול, האינטרס הציבורי לא יפגע, אם יוטל על הנאשם עונש שאינו כולל רכיב של מאסר.

22. גם לאחר תיקון 113 ובוודאי טרם חקיקתו לבית המשפט הסמכות להחליף את העונש ההולם מטעמי שיקום. טרם חקיקת תיקון 113 ניתן היה לתת מעמד בכורה לשיקולים הקשורים בנאשם ואף בשל נסיבות אישיות חריגות להטיל על הנאשם ענישה מקלה, כיום ניתן לעשות זאת בשל שיקולי שיקום בלבד.

23. במקרה שבפני שיקולי השיקום הם כשלעצמם מספיקים, שכן הנאשם במשך שנים היה בקשר עם שירות המבחן, טופל על ידם ומשתמש בסמים באופן חוקי כדי לטפל בבעיותיו. לשיקולי השיקום מצטרפות נסיבות חיים קשות מגיל צעיר ועד לפרידת הנאשם מבני משפחתו, כאשר הוא כיום אדם בודד וחולה ללא תמיכה משפחתית, הנאשם סובל ממחלות רבות ומוכר לביטוח לאומי. בשל כל אלה החלטתי לאמץ את המלצת שירות המבחן.

24. בעניין צו המבחן, החלטתי כי יש חשיבות רבה שהנאשם ימשיך בקשר עם שירותי הרווחה וכי שירות המבחן יפקח על כך, ולכן הטלתי צו מבחן בעל אופי פיקוחי בנוסף לצו השל"צ.

25. אשר על כן אני גוזרת על הנאשם את העונשים כדלהלן:

א. 6 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום על כל עבירת אלימות.

ב. 3 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום על כל עבירת סמים.

ג. שירות לתועלת הציבור, בהיקף של 100 שעות, במדרשת חברון בהתאם לתוכנית שירות המבחן. במידה ויהא צורך לשנות מקום ההשמה, יבצע שירות המבחן את השינוי, וידווח על כך לבית המשפט.

ד. צו מבחן בעל אופי פיקוחי וזאת למשך שנה מהיום.

עמוד 5

מובהר לנאשם, כי במידה ולא ימלא אחר צו המבחן או השל"צ, עונשו ידון מחדש.

ניתן צו להשמדת הסמים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ז' טבת תשע"ה, 29 דצמבר 2014, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.